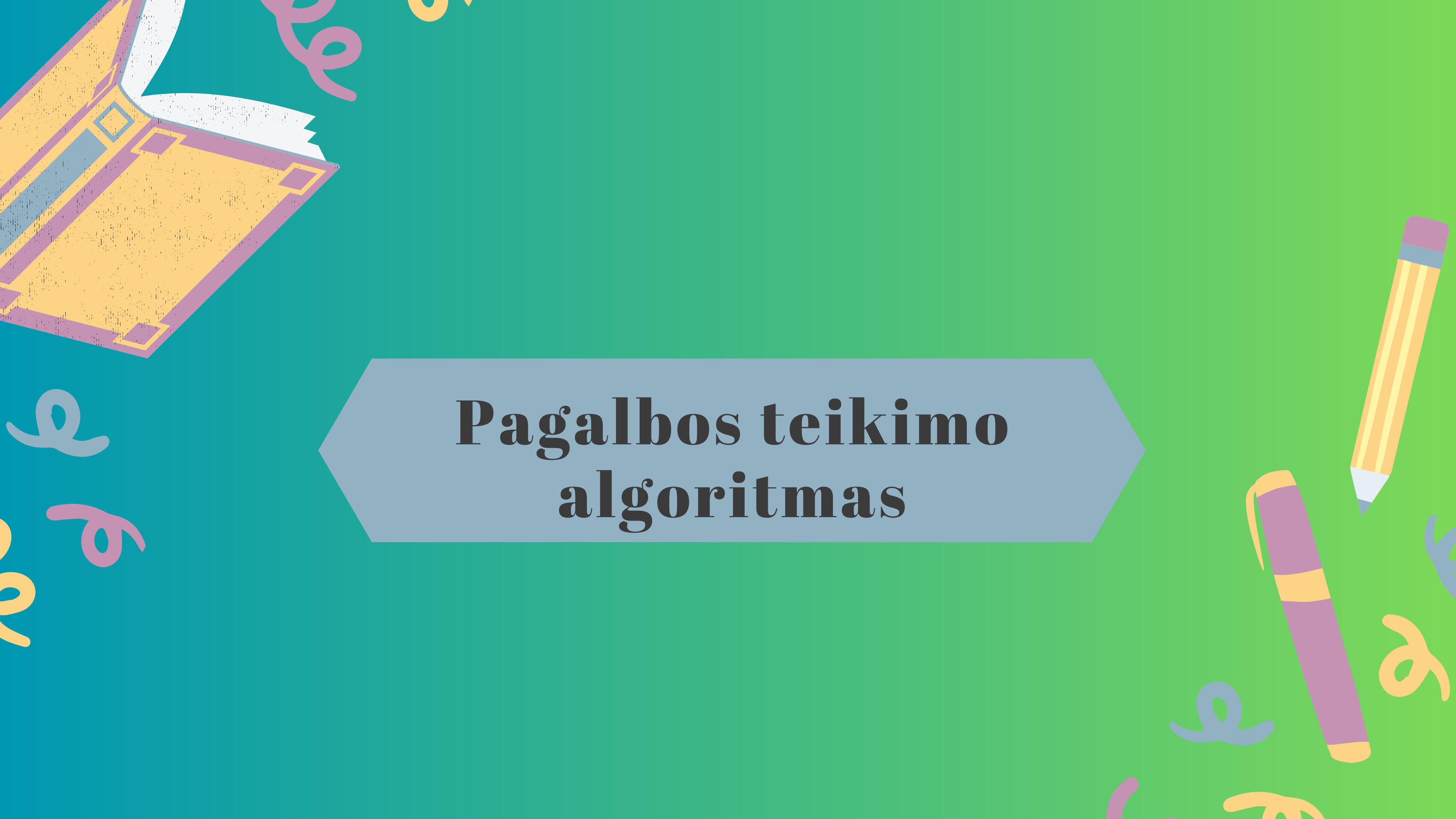




Pagalbos teikimo algoritmas

Veiksmų seka, jeigu mokinys patiria mokymosi sunkumų

Klasės ar dalykų mokytojas pastebi, kad vaikui sunku mokytis, atlikti užduotis, susikoncentruoti. Ugdymosi pasiekimai atitinka slenkstinį lygį.

Klasės ar dalykų mokytojas pateikia prašymą raštu į mokyklos VGK dėl vaikui kylančių ugdymosi sunkumų. Prašyme apibūdina kylančius ugdymosi sunkumus.



VGK surenka informaciją iš mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir tėvų (pirminis VGK posėdis).

Atlieka pirminį mokinio ugdymosi poreikių vertinimą, pildo su vertinimu susijusius dokumentus.

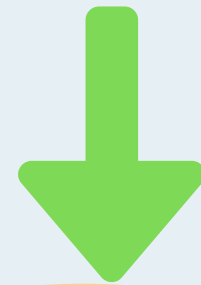


Supažindina tėvus su pirminio vertinimo išvadomis.

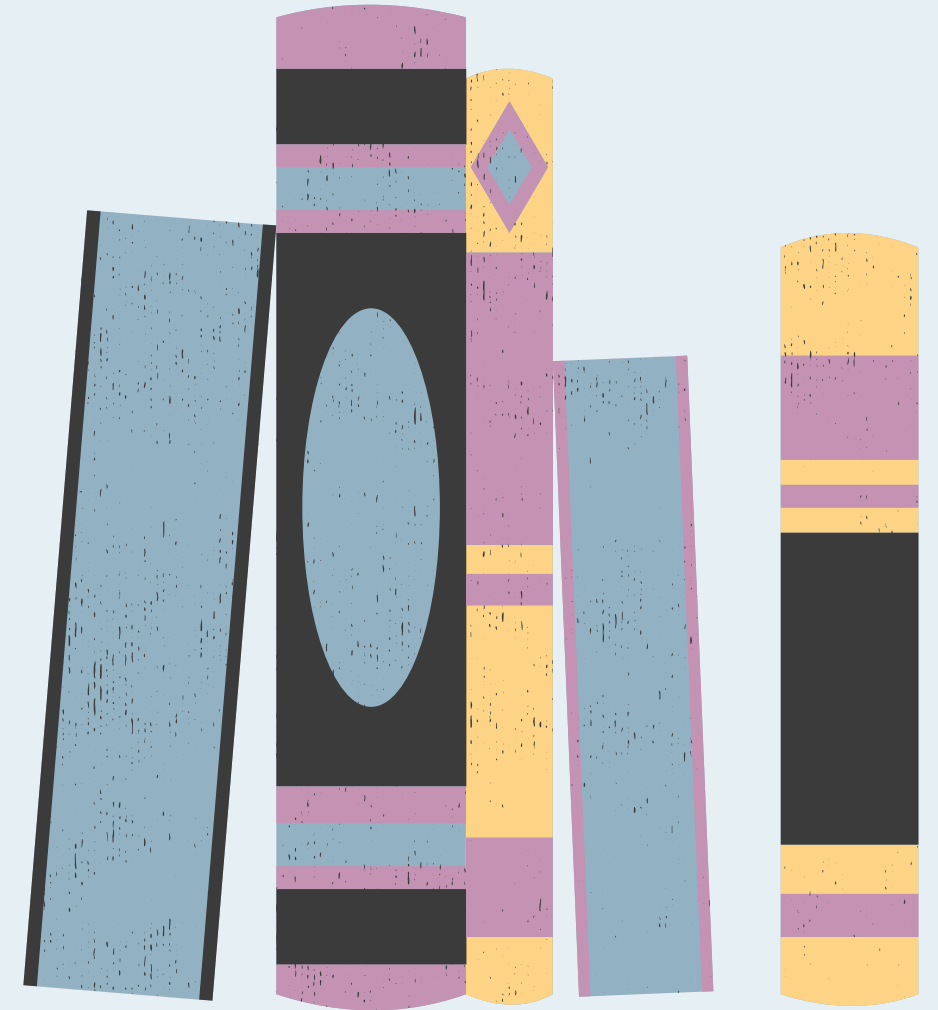
Rezultatas:



VGK gali skirti laikiną (nuo 3 mėn. iki pusės metų) švietimo ir/ar specialiąją pagalbą mokykloje (pvz. specialiojo pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo, mokinio padėjėjo)



**Rekomenduoja kreiptis į PPT kompleksiniam vertinimui.
Jei reikia kompleksinio vertinimo – mokykla pateikia prašymą ir mokyklos paruoštus dokumentus.**



Jeigu mokinys patiria emocinių sunkumų:

- 1** Pagalbos specialistų informavimas. Stebėjimas ir pokyčių fiksavimas.
- 2** Mokytojų pokalbis su mokinio tėvais, pateikiama stebėjimų santrauka, esminiai pastebėjimai.
- 3** Tėvų įtraukimas, specialistų konsultacijos bei pagrindinės užklauskos analizė, pirminės emocinės pagalbos teikimas.
- 4** Situacijai nesikeičiant užklausa psichologo konsultacijoms.
- 5** Pagalbos teikimas ir už mokyklos ribų ar kreipiantis į kitas organizacijas.

Indikacijos pagalbai:

EMOCINIAI SUNKUMAI

Nerimas
Menka savivertė
Depresijos požymiai
Emocijų labilumas

ELGESIO IR SOCIALINĖS SAVEIKOS SUNKUMAI:

Agresyvus elgesys
Bendros tvarkos nepaisymas
Socialinė izoliacija/ekstraversija

MOKYMOSI SUNKUMAI:

Mokymosi rezultatų pablogėjimas
Dėmesio, atminties, mąstymo
sunkumai
Motyvacijos staigus ↓

SOCIALINĖS RIZIKOS:

Nepriežiūra
Savižala, savižudybės rizika
Rizikingas elgesys

KRIZINĖS SITUACIJOS:

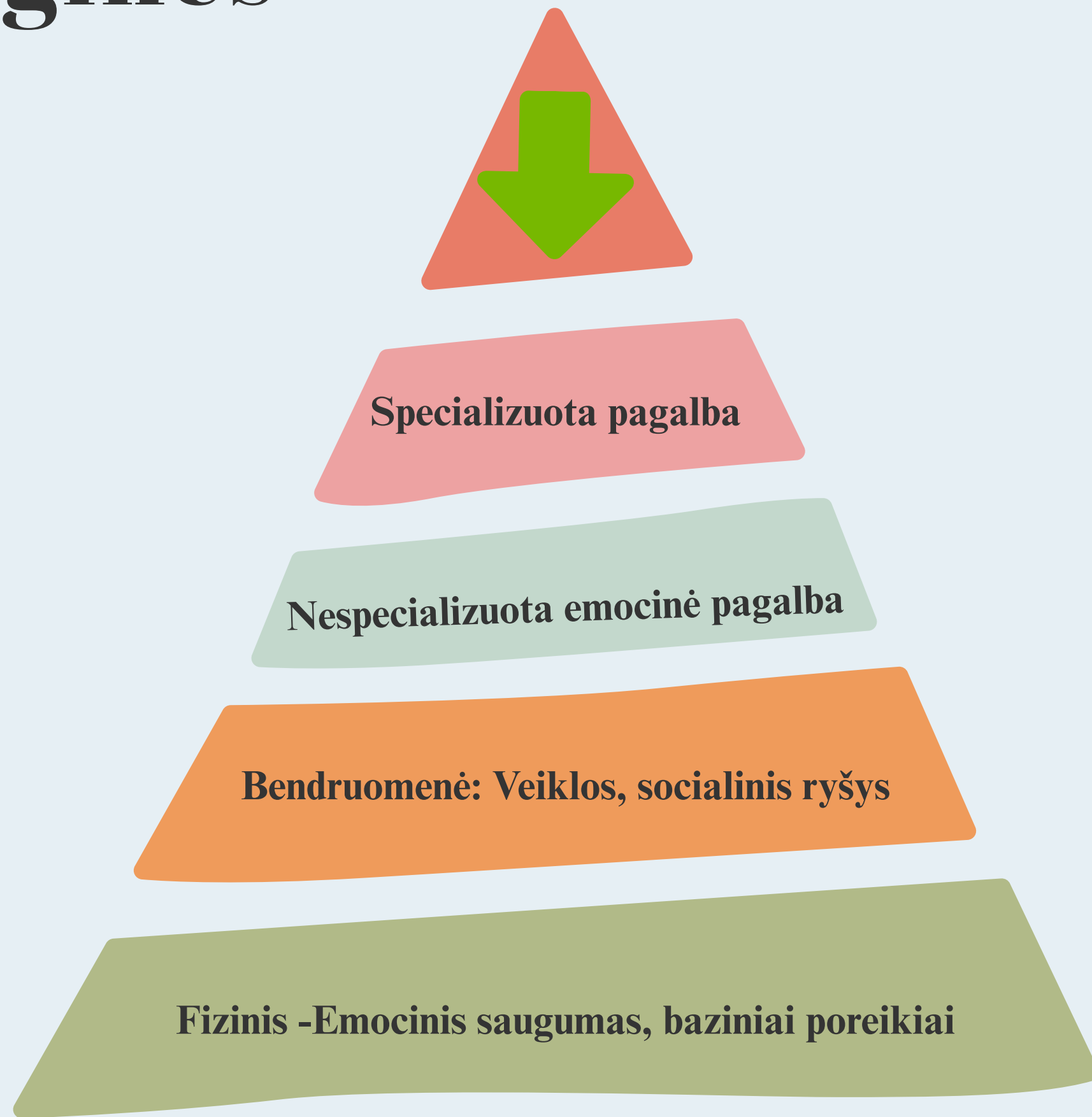
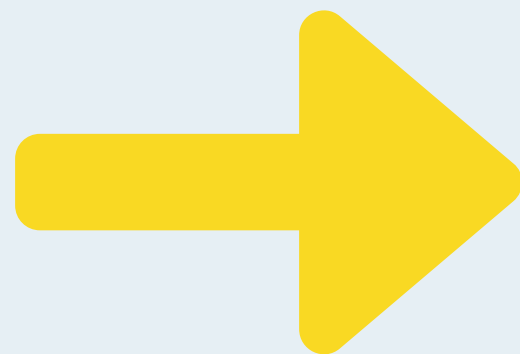
Skyrybos
Netektys
Patyčios
Trauminiai įvykiai

PSICHOSOMATIKA:

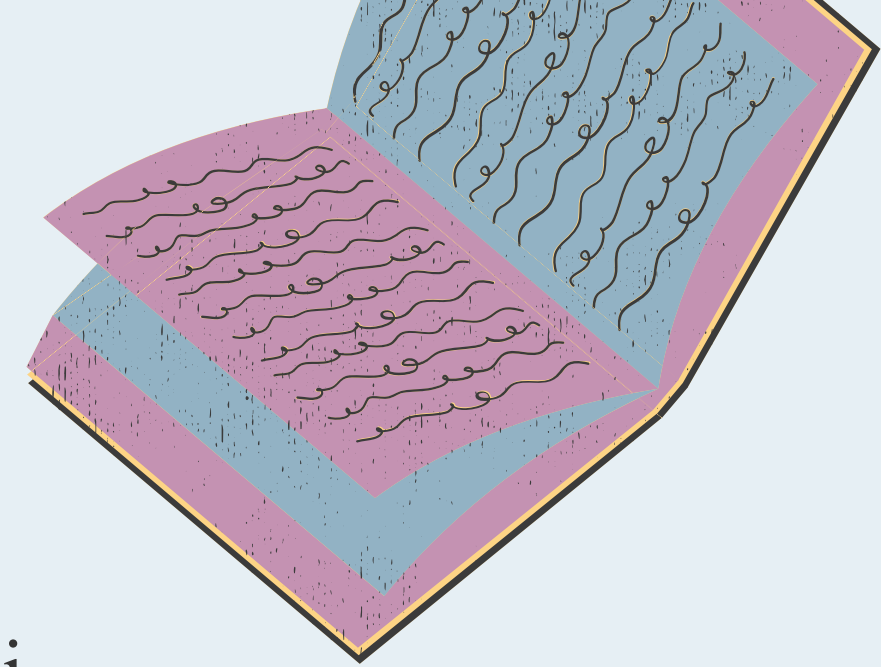
Nepaaiškinami fiziniai
negalavimai
Dažni skundai dėl
savijautos

Emocinės - psichologinės pagalbos seka:

Svarbiausia iš pradžių užtikrinti



Gairės logopedo pagalbai



Tartis (garsų tarimas)

Vaikas švepluoja, netaria garsų („r“, „š“, „ž“, „č“), iškraipo žodžius, kalba neaiškiai. Jei šios klaidos išlieka po 7 m. amžiaus ar trukdo bendrauti.

Kalbos supratimas

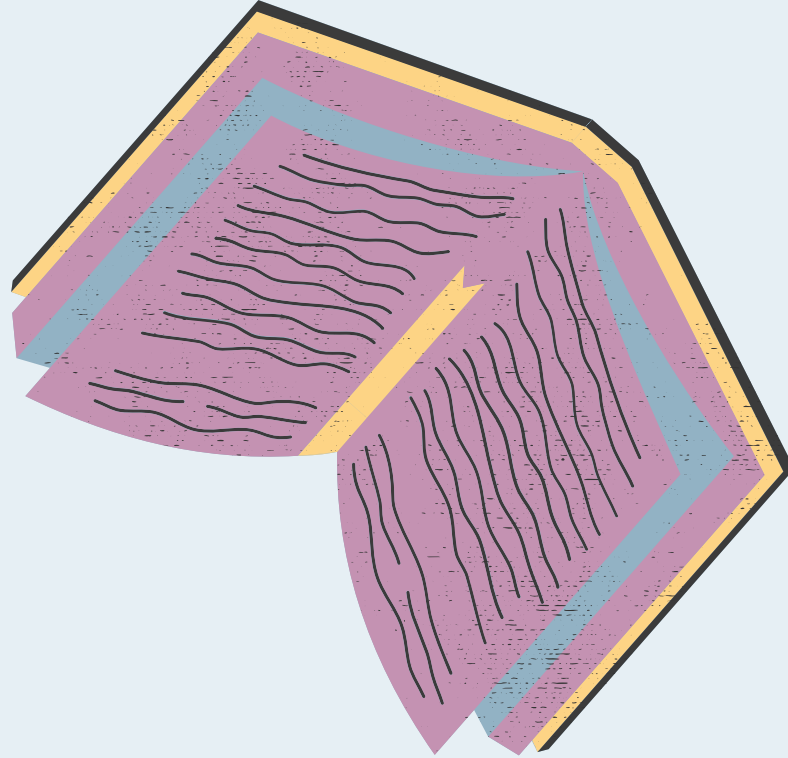
Vaikas nesupranta žodinių nurodymų, dažnai klausia „ką daryti?“, pasimeta ilgose instrukcijose. Jei sunkumai nuolat kartojasi, ypač mokantis naujų sąvokų.

Žodynas ir gramatika

Sakiniai trumpi, netaisyklingi („aš ėjauva“), sunkiai randa žodžius, vartoja netinkamas formas. Jei pasakojimai nerišlūs, klaidos išlieka ilgiau nei kelis mėnesius.

Skaitymas

Lėtai skaito, painioja raides (b–d, p–b, s–š), spėlioja žodžius. Jei pažanga skaityme labai lėta.



Rašymas

Daug garsinių klaidų, praleidžia raides, rašo „kaip girdi“, tekstai nerišlūs.

Jei klaidos išlieka po nuolatinio mokytojo darbo.

Kalbos sklandumas

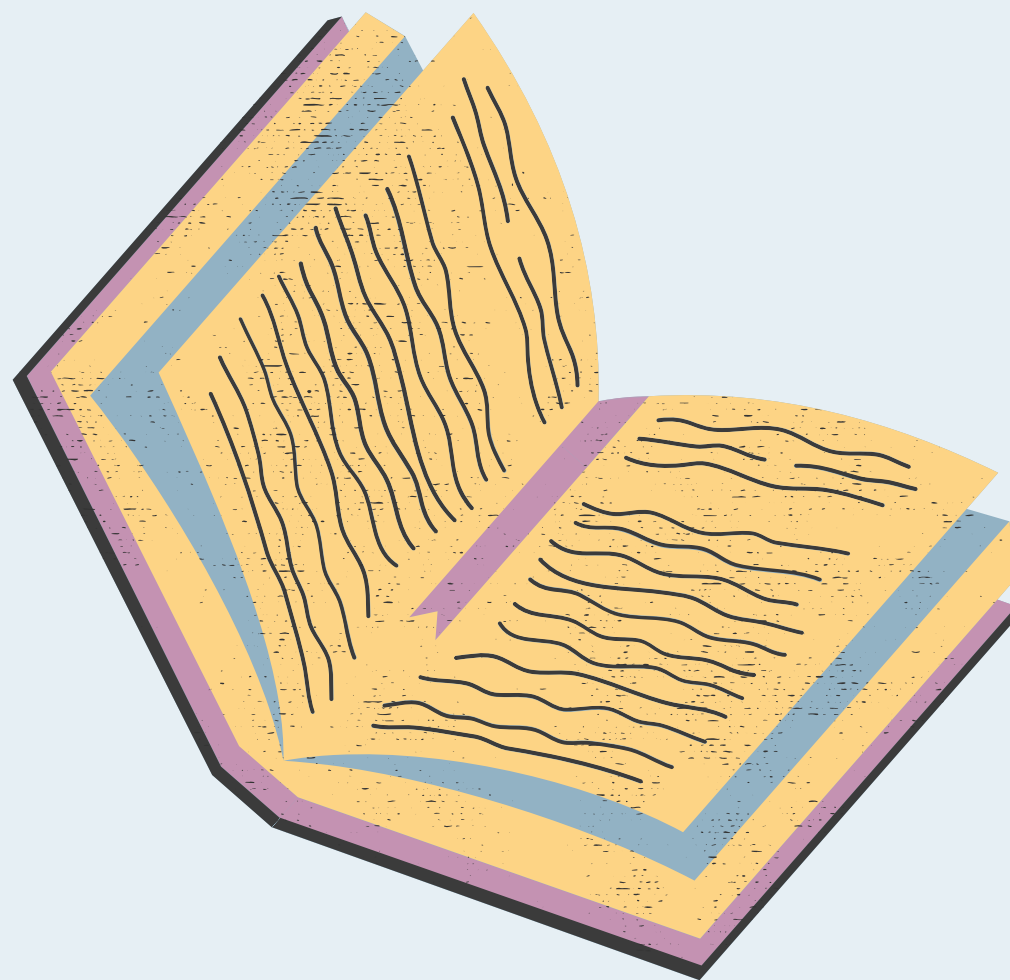
Mikčioja, kartoja skiemenis, pastebimas įtempimas kalbant

Jei tai nuolat pasireiškia ir trikdo bendravimą.

Bendravimas / emocijos

Vengia kalbėti, bijo skaityti garsiai, drovisi dėl kalbos

Jei kalbos baimė trukdo dalyvauti veikloje



Būtina logopedo pagalba, kai:

Kalbos klaidos
trukdo mokymuisi ar
bendravimui.

Po kelių mėnesių
mokytojo pastangų
nepastebima
pažangos.

Pastebimas regresas
(blogėjanti tartis,
skaitymas, rašymas).

Vaikas turi
ankstesnių
logopedinių išvadų,
bet problemos išlieka.

*Kalbos sutrikimai nėra tik „tarties“ bėda — jie dažnai lemia skaitymo, rašymo ir supratimo sunkumus.
Laiku suteikta pagalba padeda išvengti akademinų ir emocinių sunkumų ateityje.*

Veiksmų seka siunčiat logopedui:

Užfiksukite konkrečius pavyzdžius (žodžiai, sakiniai, rašymo klaidos) ir stebėkite eigoje.

Aptarkite su tėvais ir pasiūlykite logopedo įvertinimą.

Socialinio pedagogo pagalbos teikimo seka:

- 1** Informacijos surinkimas ir stebėseną, problemos identifikavimas
- 2** Pagalbos priemonių nustatymas: individualūs, grupiniai užsiėmimai
- 3** Vertinimas ir stebėseną
- 4** Tolimesnės pagalbos numatymas

Indikacijos socialinio pedagogo pagalbai:

**Adaptacijos
sunkumai**

**Šeimos ir aplinkos
rizikos veiksniai**

**Emocijų ir elgesio
sunkumai**

**Bendruomenės,
klasės atmosferos
sunkumai, patyčių
atvejai**

PASTEBĖJUS AR ĮTARUS SMURTĄ IR PATYČIAS

Bet kuris mokyklos darbuotojas nedelsiant reaguoja ir stabdo patyčias. Primena mokiniams elgesio taisykles.



Informuoja klasės vadovą apie įtariamas ir /ar įvykusias patyčias.



Klasės vadovas skubiai aiškinasi situaciją, organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), esant reikalui, kviečia mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) dalyvauti pokalbiuose.



Mokyklos vadovas, gavęs informaciją, apie mokyklos darbuotojo patiriamas patyčias arba mokyklos darbuotojo tyčiojimąsi, imasi mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

Klasės vadovas užpildo pranešimo apie patyčias formą (Priedas Nr.2) ir perduoda mokyklos vadovo paskirtam koordinacinės grupės pirmininkui.



Koordinacinės grupės pirmininkas registruoja užpildytą formą (Priedas Nr.2) registracijos žurnale (Priedas Nr.3) ir perduoda Vaiko gerovės komisijos pirmininkui.



Vaiko gerovės komisijos pirmininkas inicijuoja Vaiko gerovės komisijos posėdį, į kurį kviečia smurtautojų tėvus, informuoja mokyklos vadovą. Posėdžio metu Vaiko gerovės komisija numato veiksmų planą ir imasi spręsti patyčių situaciją.

Asmuo, pastebėjęs mokinius, besityčiojančius iš administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ar kitų darbuotojų, ir/ ar įtaręs patyčias, informuoja mokyklos vadovą.



Asmuo, pastebėjęs administracijos atstovus, mokytojus, švietimo pagalbos specialistus ar kitus darbuotojus, besityčiojančius iš mokinio ir/ar įtaręs patyčias, informuoja mokyklos vadovą.



Mokyklos vadovas, gavęs informaciją, apie mokyklos darbuotojo patiriamas patyčias arba mokyklos darbuotojo tyčiojimąsi, imasi mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

Etapas / žingsnis	Logopedas	Psichologas	Socialinis pedagogas	Specialusis pedagogas	Bendras atsakingumas ir dokumentavimas
1. Pirminė stebėseną ir informacijos rinkimas	Stebi mokinio kalbos suvokimą ir raišką, klausos, artikuliacijos gebėjimus.	Stebi emocinę savijautą, adaptaciją, dėmesio koncentraciją, santykius.	Vertina socialinę aplinką, bendravimo įgūdžius, šeimos sąlygas.	Stebi mokymosi sunkumus, akademinįs įgūdžius, darbo tempą.	Visi specialistai bendradarbiauja su mokytoju, renka informaciją, pildo stebėjimo lapus ar trumpas išvalgas.
2. Pirminis vertinimas	Atlieka logopedinį įvertinimą (garsų tarimas, žodyno plėtra, rišlumas).	Atlieka psichologinį įvertinimą (emocijų raiška, savireguliacija, adaptacija).	Vertina šeimos paramą, rizikos veiksnius, elgesio ypatumus.	Atlieka mokymosi pasiekimų ir gebėjimų įvertinimą (skaitymas, rašymas, matematika).	Duomenys aptariamai Vaiko gerovės komisijoje; nustatomas pagalbos poreikis.
3. Pagalbos plano sudarymas	Nustato logopedinius tikslus – garsų korekciją, kalbos struktūros gerinimą.	Formuluoja tikslus emocinei savijautai, elgesio savikontrolei, motyvacijai stiprinti.	Nustato socialinių įgūdžių, bendravimo, tėvų bendradarbiavimo stiprinimo veiklas.	Sudaro individualų ugdymo planą ar siūlo pritaikymus pamokose (metodikos, tempas, užduočių tipas).	Parengiamas bendras pagalbos planas su tiksliais uždaviniais, terminais, atsakingais asmenimis.
4. Pagalbos teikimas	Vykdo individualias ar grupines logopedines pratybas (garsų, žodyno, kalbos suvokimo lavinimas).	Teikia individualias konsultacijas, emocinės savireguliacijos ir streso mažinimo užsiėmimus.	Konsultuoja mokinį, šeimą, organizuoja socialinių įgūdžių grupes, sprendžia konfliktus.	Vykdo specialiąsias pratybas, diferencijuotas užduotis, taiko specialius mokymo metodus.	Visi specialistai fiksuoja veiklas žurnale, derina laiką su mokytoju; periodiškai aptariamai rezultatai.

5. Bendradarbiavimas su tėvais ir mokytojais	Teikia rekomendacijas tėvams, kaip lavinti kalbą namuose; konsultuoja mokytojus dėl kalbos sunkumų.	Konsultuoja tėvus apie emocijų valdymą, streso mažinimą, elgesio palaikymą.	Teikia informaciją apie socialinės paramos galimybes, šeimos stiprinimą.	Pateikia mokytojams rekomendacijas dėl mokymo metodų pritaikymo, užduočių diferencijavimo.	Fiksuojami susitikimų protokolai, konsultacijų žurnalai, rekomendacijų lapai.
6. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas	Jei kalbos sutrikimas gilus – rekomenduoja PPT ar logopedijos centrą.	Jei reikalinga gilesnė psichologinė pagalba – rekomenduoja psichikos sveikatos centrą ar PPT.	Kreipiasi į socialines tarnybas, VTAT, savivaldybės socialinius darbuotojus.	Bendradarbiauja su PPT dėl specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir pritaikymų.	Vaiko gerovės komisijos protokolai, siuntimai, raštiškos rekomendacijos.
7. Pagalbos efektyvumo vertinimas	Įvertina kalbos pokyčius ir pažangą pagal nustatytus kriterijus.	Įvertina emocinės būsenos ir elgesio pokyčius.	Įvertina socialinės adaptacijos ir bendravimo įgūdžių pokyčius.	Įvertina mokymosi pažangą, pasiekimų pokyčius.	Parengiama bendra pagalbos vertinimo ataskaita ar pažyma, aptariama su VGK.
8. Pagalbos tęstinumas	Nustato tolesnės logopedinės pagalbos poreikį.	Sprendžia dėl tęstinės psichologinės pagalbos ar stebėsenos.	Tęsia socialinės adaptacijos stebėseną, prevencinį darbą.	Tęsia ar atnaujinama specialiąsias pratybas pagal pasiektus rezultatus.	Pagalbos planas atnaujinamas arba užbaigiamas; rezultatai fiksuojami.